

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

हळुवार स्पशाचे गुपित

लोकनेता न्यूज नेटवर्क

तान्ह्या बाळाला नुसत्या स्पशनि आईची ओळख पटते. अंध व्यक्ति स्पशनि वस्तू माणसे ओळखतात; एवढेच नाही, तर ते ब्रेल लिपीतील अक्षर अन् अक्षर बोटाच्या सहाय्याने वाचतात. स्पशनि आपल्या आयुष्यात अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. दैनंदिन आयुष्यात आपण थंड, गरम, गुळगुळीत, खरखरीत, ओला, कोरडा असे असंख्य स्पर्श अनुभवतो. स्पर्श या मूळ संवेदातून मेंटू सभोवतालच्या वस्तू आणि बदलाची माहिती गोळा करतो. ही माहिती मेंटूला समजेल, अशा भाषेत म्हणजेच विद्युत रासायनिक संकेतांमध्ये रूपांतरित करण्याचे काम त्वचेतील चेतापेशीवरील विशिष्ट स्पर्शग्राही प्रथिने अर्थात संवेदक करतात. चेतापेशी हे संकेत पकडून, वर्धित करून मेंटूकडे धाडतात. मग मेंटू त्याचा अर्थ लावतो आणि आपल्याला स्पर्श ओळखू येतो. ही सर्व प्रक्रिया केवळ २५ ते ५० मिलिसेकंद्रात घडते.

काही मिलिसेकंद्रात घडणाऱ्या या प्रक्रियेमागील विविध स्पर्शग्राही रेणूंचा वैज्ञानिक मागील काही दशके शोध घेत आहेत. डॉ. जुलियस आणि डॉ. पॅटापुटियन यांनी सन २०१०मध्ये तापमान व दाबाची संवेदना पोहोचवणारे पिझो-१ आणि २ हे स्पर्शग्राही शोधून काढले. त्यांच्या या संशोधनकार्यासाठी त्यांना सन २०२१ मध्ये नोबेल पारितोषिकाने गोरवले गेले. वूलोंगाँना विद्यापीठातील वैज्ञानिकांना अलीकडे उंदराच्या चेतापेशीवर अभ्यास करताना एलिकन प्रथिन हाती लागले. त्वचेवर हलका दाब पडल्यास एलिकन प्रथिनांची उघडण्याप होते व त्यांच्या संर्कातील चेतापेशी उत्तेजित होऊन हळुवार स्पर्शाची संवेदना निर्माण होत असल्याचे त्यांना दिसले. जनुकीय अभियांत्रिकीच्या मदतीने त्यांनी काही उंदरामधील एलिकन जनुके निष्क्रिय केली. या उंदरांना कापसाच्या वातीचा हळुवार स्पर्श अजिबात जाणवत नव्हता; परंतु इतर सर्व स्पर्श त्याना जाणवत असल्याचे दिसले. या प्रयोगामुळे एलिकन आणि हळुवार स्पर्श यांच्यातील संबंध स्पष्ट झाला. मानवी चेतापेशीमध्येही एलिकन जनुके निष्क्रिय केल्यानंतर विशिष्ट विद्युत संकेत कमी झाल्याचे दिसले व या निष्कर्षवर्त शिकार्मेतर्बच झाले.

हा शोध संशोधन म्हणून लक्ष्यवेधी तर आहेच, पण हळुवार स्पर्श म्हणजे नक्की काय याचे उत्तरही त्याने दिले आहे!

मतटक्का वाढीचे आव्हान

लोकनेता न्यूज नेटवर्क

लोकसभा निवडणुकीच्या रणधुमाळीला गती येत असून, पुढील आठवड्यात १९ एप्रिल रोजी पहिल्या टप्प्यातील मतदान होईल. या निवडणुकीसाठी देशभारातून तब्बल १६.८० कोटी मतदार मतदानास पात्र असतील. सन २०१४ आणि २०१९ या गेल्या दोन लोकसभा निवडणुकांत एकूण देशभारातील मतदानाचे प्रमाण आधीच्या निवडणुकांच्या तुलनेत वाढले होते. हे प्रमाण २०१९मध्ये ६७.४ टक्के होते, तर २०१४मध्ये ६६.४४ टक्के होते. मतटक्याचा आलेख चढता असला, तरी महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश बिहार या मोठ्या राज्यांसह देशातील ११ राज्यांतील मतदानाचे प्रमाण राष्ट्रीय सरासरीपे क्षा कमी आहे. त्यांमधील मतदानाचे प्रमाण वाढविण्याबरोबरच एकूण देशातील मतदारांना मतदानासाठी प्रोत्साहन देण्यासाठी निवडणूक आयोगाने कंबर कसल्याचे दिसते. मतदारांत जागरूकता निर्माण करण्यापासून मतदान केंद्रांपर्यंत सार्वजनिक वाहतूक सुविधा आणि स्वच्छतेची व्यवस्था करण्यापर्यंत अनेक उपाययोजना करण्याचे आयोगाने जाहीर केले आहे. आयोगाचे हे पाऊल स्वागतार्ह असून, त्याला समाजातील सर्व सुजाण घटकांनी बळ देण्याची आवश्यकता आहे. लोकशाहीत हक्क आणि कर्तव्य यांचा उल्लेख सातत्याने होतो. मतदान हा हक्क आहे; अनु ते कर्तव्यही आहे. आपल्याला हवे ते सरकार निवडून देण्याची सधी यादारे मिळत असते. माझ्या एका मताने काय फरक पडतो, असा नकारात्मक विचार न करता प्रत्येक पात्र मतदाराने मतदान करायला हवे. महाराष्ट्रातील मतदान राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी असणे हे या राज्याच्या पुरोगामी प्रतिमेला शोभणारे नाही. सामाजिक आणि राजकीयदृष्ट्या जागरूक आणि संवेदनशील असलेल्या महाराष्ट्रातील मतदक्का अन्य राज्यांपेक्षा कमी का राहतो, याचा विचार प्रत्यक्काने करायला हवा. स्वातंत्र्यपूर्व काळात ज्या पुण्यात राष्ट्रीय राजकारणाला गती देणारे नेते होते, त्याच पुण्यातील मतदान पन्नास टक्क्यांहून कमी असणे ही चिंताजनक बाब आहे. पुण्याखेरीज कल्याण आणि ठाणे या मतदारसंघांतील मतदानही गेल्या वेळी पन्नास टक्क्यांच्या खाली होते. मुंबईतील दक्षिण, उत्तर मध्य, वायव्य, तसेच भिंडी येथील मतदान पन्नास टक्क्यांहून किंचितच अधिक आहे. मुंबई-पुणे या महानगरांमधील मतदानाचे कमी असलेले प्रमाण शहरी मतदारांचा अनुत्साह अधेरोखित करण्यारे आहे. एरव्ही विविध विषयांवर जोरकसपणे भूमिका मांडणारे शहरी नागरिक मतदानाच्या बाबतीत मागे का, हा खरा प्रश्न आहे. त्यांच्यात मतदानाबदलचा उत्साह वाढविण्यासाठी निवडणूक आयोगाबरोबरच विविध सामाजिक संघटनांनीही पुढाकार घ्यायला हवा. लोकशाहीच्या या सर्वात मोठ्या उत्सवात प्रत्येक मतदाराने सहभागी होऊन आपले कर्तव्य बजावायलाच हवे.

ताप

लोकनेता न्यूज नेटवर्क

जागतिक तापमानवाढीचे परिणाम सर्वच स्तरांवर होत असतात. तापमानवाढीमुळे एका दशकाच्या आतच अन्नधान्याची महागाई दरवर्षी ३.२ टक्क्यां-वाढत जाऊन अर्थव्यवस्थांना झळ बसू शकते. असा धोक्याचा इशारा एका ताज्या अभ्यासात देण्यात आला आहे. याचा फटका अर्थातच, श्रीमंदेशांपेक्षा दक्षिण गोलार्धातील गरीब देशांना अधिक बसू शकतो, असेही आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील या अभ्यासात नमूद करण्यात आले आहे. जर्मनीतील पोट्सडॅम इन्स्टिट्यूट फॉर क्लायमेंट्सपॅक्ट रिसर्च च्या संस्थेतील अभ्यासकांचा समावेश असलेल्या पथकाने सन २०३५मध्ये जगभारातील जे तापमान असेल त्याचा विचार करता, एकूण महागाई ०.३ ते १.२ टक्क्यांनी वाढू शकते, असे अंदाजही वर्तवला आहे. तापमानवाढीमुळे वाढलेले महागाई विषुववृत्ताच्या जवळ असलेल्या देशांमध्ये संपूर्ण वर्षभर, तर ध्रुवांजवलील देशांमध्ये केवल उन्हाळ्याच्या मोसमात नोंदवली जाऊ शकते. 'कम्युनिकेशन्स अर्थ अँड एनव्हायर्नमेंट' या विज्ञानप्रक्रिकेत प्रसिद्ध झालेल्या या अभ्यासानुसार सन २०२२च्या उन्हाळ्यात युरोपात अन्नधान्याची महागाई ०.६७ टक्क्यांनी वाढली होती. २०३५मधील अंदाजित तापमान लक्षित घेता हे प्रमाण ३०.५० टक्क्यांपर्यंत जाऊ शकते, असे यात नोंदवण्याआले आहे.

या अभ्यासासाठी संशोधकांच्या पथकाने जगभारातील १२१ देशांचे सन १९९१ ते २०२१ या कालावधीतील राष्ट्रीय ग्राहक किंमत निर्देशां

उपमुख्यमंत्री फडणवीस महाराष्ट्राच्या राजकारणातील ‘आधुनिक चाणक्य’

लोकनेता न्यूज नेटवर्क

महाराष्ट्राच्या राजकारणातील हुकमी एका म्हणजेचे
महाराष्ट्राचे उत्पुत्त्यंत्री देवेंद्र फडणवीस. महाराष्ट्राच्या
राजकारणामध्ये अर्धशतकापेक्षा जास्त काळ
गाजविणाऱ्या व राज्याचे मुख्यंत्रीपद व केंद्रीय
कृषिमंत्री पद सांभाळणाऱ्या शरद पवार यांना थेट
आव्हान देण्याचे आव्हानात्मक धाडस केवळ देवेंद्र
फडणवीसच करू शकतात. त्यामुळे राज्यातील
राजकारणामध्ये सध्या त्यांन 'आधुनिक चाणक्य
असे म्हटले जात आहे. भारतीय जनता पक्षामध्ये
विविध पक्षातील नेत्यांना आणण्याची किमया देवेंद्र
फडणवीस करत असल्यामुळे भारतीय जनता पक्षाच्या
जनाधार व्यापक पद्धतीने पसरविण्याचे काम महाराष्ट्रात
वेगाने झाले आहे. पक्षांमध्ये जुन्या व नव्या नेत्यांना
अतिशय चांगल्या पद्धतीने हातालण्याची किमया त्यांन
केलेली आहे. त्याच्यावर केंद्रीय नेतृत्वाचा विश्वास
आहे. विशेषत: देशाचे पंतप्रधान नंद्रेखाई मोदी व
देशाचे गृहमंत्री अमितभाई शहा, पक्षाध्यक्ष नडुज्ज
यांचा राजकीय विश्वास देवेंद्र फडणवीस यांने
आपल्या मुत्सदी राजकारणामुळे व विरोधकावाच
टाकलेल्या डावामुळे सार्थ करून दाखिला आहे
महाराष्ट्रात मारील दीड वर्षांपूर्वी झालेले सत्सांतर है
त्याच्या मुत्सदी राजकारणाचा परिपाक असल्याचे

बोलले जाते. शिवसेना पक्षांमध्ये उभी फूट पाढून ते त्यांचे ४० पेक्षा जास्त आमदार फोडण्याचे काम त्यांनी अतिशय धूर्त पद्धतीने केले. त्याबोरेबरच राष्ट्रवादी पक्षांमध्ये उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या नेतृत्वाखाली आमदारांचा गट फोडून शरद पवार यांच्या राजकारणाला सुरुंग लावण्याचा यशस्वी प्रयत्न केला. त्यामुळे शरद पवार, उद्धव ठाकरे हताश झाले. उद्धव ठाकरे यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेनेमध्ये बोटावर मोजण्याइतके आमदार उरले. लोकसभा निवडणुकीच्या तोंडावर उद्धव बाळासाहेब ठाव यांच्या गटातील अनेक शिवसेनेचे नेते शिंदे गटांमध्ये पक्षांतर करत असल्यामुळे शिवसेना खिळविली हो आहे. महाराष्ट्र मध्ये महायुतीचा राज्यकारभाय यशस्वीपणे करण्याची किमया देवेंद्र फडणवीरी अतिशय चांगल्या पद्धतीने करत आहेत. त्यांनी प्रशासनावर पकड मजबूत असल्यामुळे आयएपे अधिकारी सुद्धा त्यांच्यासमोर कोणीही फाई डे थेवताना अत्यंत अभ्यासपूर्वक पद्धतीने थेवतात अ

मंत्रालयात बोलले जाते. मंत्रालयात आमदारांच्या विविध विकास कामाच्या प्रलंबित फाईली योग्य पद्धतीने तपासून कामे मार्गी लावण्यासाठी मुख्यमंत्री एकनाथराव शिंदे यांना मदत करण्याच्या दृष्टीने, वेगवान व पारदर्शक प्रशासन करण्यासाठी उपमुख्यमंत्री म्हणून देवेंद्र फडणवीस यांची भूमिका अतिशय महत्त्वाची आहे त्यामुळे त्यांना राजकारणातील 'आधुनिक चाणक्य' म्हटले जात आहे. पश्चिम महाराष्ट्र, मराठवाडा, विदर्भ मुंबई व कोकण या सगळ्याच विदेशिक भागांमध्ये भाजपाची पाळेमुळे, संघटनात्मक विस्तार, ग्रामीण भागापर्यंत विस्तारण्यासाठी व पक्ष संघटन मजबूत करण्यासाठी विविध पक्षातील नेत्यांना भाजपामध्ये आणून त्यांच्यावर मोठी जबाबदारी टाकून भाजपाचे संघटनात्मक काम मजबूत करण्यासाठी त्यांनी विविध नवीन योजना आखलेल्या असल्यामुळे पक्षाचा बेस महाराष्ट्रात मजबूत होत आहे. महाराष्ट्रात ४४ पैकी ४५ खासदार देशाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली निवडून आणण्याची जबाबदारी देवेंद्र फडणवीस यांनी स्वतःच्या ताकदीवर स्वीकारलेली असल्यामुळे ही लोकसभा निवडणूक त्यांच्यासाठी गेम चेंजर ठरणारी आहे.

સરપટત યોગારે સંકટ

लोकनेता न्यूज नेटवर्क

कोणत्याही संकटाची तीव्रता कमी करायची असेल तर त्यासाठी निवडणुकीइतकी प्रभावी मात्रा दुसरी नसते. सध्या महाराष्ट्रात तसेच दिसते. राज्यातील सत्ताधारी महायुती, विरोधी महाआघाडी यांच्यातील सुंदोपासुंदीच्या गदारोळात राज्यकर्ते आणि प्रशासन यांच्या गावीच दुष्काळ नाही.

काही धोरणात्मक निर्णय, थारूमत्रूप उपाययोजना, केंद्रांकडे पाठपुरावा यापलीकडे काहीही घडलेले नाही. लोकसभेची आचारसंहिता लागण्यापूर्वीच्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकांमधून मतदारांवर प्रभाव टाकणारे डझनावारी निर्णय घेतले, परंतु त्यात दुष्कर्ती उपाययोजना नव्हत्या.

परिणामी, दुष्काळाचे संकट त्याच्या गतीने पुढे सरकरतच आहे. दुष्काळावर उपाययोजनांसाठी प्रशासकीय यंत्रणेने कंबर कसून कामाला लागले पाहिजे. एग्रिलचे तीन आठवडे, संपूर्ण मे आणि पावसाने ओढ दिल्यास जून महिना असा मोठा कालावधी पाणीप्रश्न, दुष्काळामुळे बिकट असेल. निवडणुका पार पडतीलच, परंतु दुष्काळाचा सामन करण्यासाठी कोण बळ देणार, हा प्रश्न आहे. यंद मान्सून जेमेम बरसला, आशा असलेला परतीच पाऊसही नेहमीसारखा कोसळला नाही. देशभरातच पावसाची तृत, महाराष्ट्र फारच कठीण स्थिती आहे आंगस्ट वगळता राज्यात समाधानकारक पाऊस झालाच नाही. यंदा सरासरीपेक्षा ११.४८टके पाऊस कमी झाल्यामुळे मार्चपासूनच अनेक भागांत पाणीतंचाईची ओरड आणि टँकरची घरघर आहे त्याची तीव्रता वाढणार आहे.

कोणतेही सरकार दुष्काळ जाहीर करायला टाळाटाळ करीत असते. दुष्काळाचा दाह सामान्यांच्या तोंडचे पाणी पळवू लागला तरी तो सरकारी निकषांच्या चौकटीत बसतच नाही. जानेवारी-फेब्रुवारीमध्ये टँचाई आराखड्यांची मागणी तीव्र होते.

टँकर, चाच्याची मागणी वाढली, लोकभावना तीव्र झाली तरी तंत्रज्ञानात तिळी तंत्रज्ञानात तिळी

गेली की,
सामान्यांनाही दुष्काळाचे संकट दाराशी आलंय, याचे
भान नव्हते. मग जागावाटपाच्या बैठकांमध्ये,
एकमेकांवर मात करण्यात व्यग्र राजकारण्यांना
दुष्काळाची जाणीव होण्याचे कारणच नाही. तर
प्रशासन निवडणूक कामात गुंतल्याने दुष्काळाला
तोंड कर्से द्यायचे, हा प्रश्न आहे.
धरणांतील घटता पाणीसाठा हा महत्वाचा व कळीचा
मुदा. त्या पातळीवर विदर्भ आणि कोकण वगळता
उर्वरित महाराष्ट्रातील परिस्थिती गंभीर आहे. याचा
अर्थ तेथील स्थिती समाधानकारक आहे असा नव्हे;
तर गेल्यावर्षीच्या तुलनेत ठिकठाक आहे.
मराठवाड्यांतील धरणांमध्ये गेल्यावर्षी याच
कालावधीत ४४.६८ टक्के पाणीसाठा होता, तो सध्या
१८.३१टक्क्यांवर घसरला, यावरून मेमधील स्थितीची
नव्हावारपत्र तेरेती उरी! आणिनाऱ्यासे ता पाणीपासी

५१वरून ३७, पुणे विभागात ४५वरून ३४ टक्क्यांचं पोचला आहे. दुष्काळी परिस्थितीमध्ये विशेषत: ग्रामीण भागात टँकरद्वारे पाणी पुरवावे लागते. दुष्काळाचे गांभीर्य मोजण्यात ते दृश्य परिमाण. गतवर्षीच्या परिस्थितीवर नजर टाकल्यात तर दिसते की, राज्यभरात ५९ गावे आणि १८०वाढ्यांना ६८ टँकरद्वारे पाणीपुरवठा सुरु होता. आजमितीला राज्यात एक हजार४५२ गावे आर्थिक तीन हजार ३०१ वाड्यांना एक हजार४५८ टँकरद्वारे पाणीपुरवठा सुरु आहे. गतवर्षीच्या तुलनेते टँकरद्वारे पाणीपुरवठ्याच्या गावांची संख्या पंचवीस पट वाड्यांची संख्या अट्ठापट आणि टँकरची संख्या सत्तावीस पट आहे. पैकी निम्मे टँकर मराठवाड्यांची आणि नाशिक व पुणे विभागात प्रत्येकी सुमारे चारशे टँकरद्वारे पुरवठा होतो. यावरून भविष्यात पाणीपुरवठीची वृद्धी घेण्यात येते असे विचारे. असा

पाण्यावरून हाणामाझाचे प्रसंग घडत आहेत. सांगली जिल्ह्यात अलीकडे यांने पाणीप्रशी मोर्चा काढला. पाण्याचे राजकारण केले जाते. कोयना, वारणा धरणातील पाण्यासाठी सांगलीला याचना करावी लागत असल्याचा आरोप मोर्चाद्वारे करण्यात आला.

ऐन निवडणुकीत असे प्रश्न हाताळणे प्रशासनासाठीही आव्हानात्मक आहे. गेली दोन-अडीच वर्षे स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा कारभार प्रशासकीय अंमलाखालीच असल्याने त्यांनाच नागरिकांच्या रोषाचा सामना करावा लागू आहे.

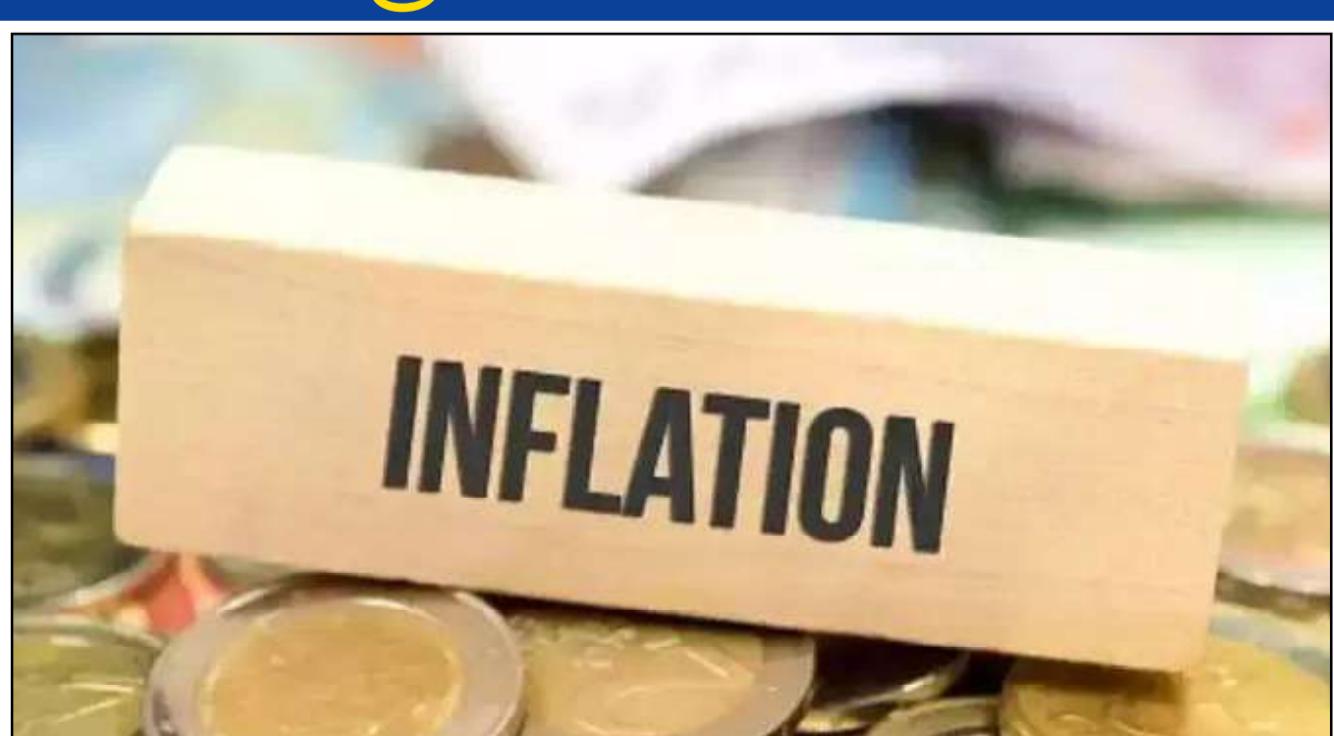
परिस्थितीचे गांभीर्य लक्षात घेऊन प्रशासनाने तातडीने उपलब्ध पाणी आणि त्याचा पुरवठा यांचे नियोजन, बेबंदपणे पाणीवापराला आला, प्रसंगी काही दिवसांतून एकदा पुरेसा पाणीपुरवठा असे उपाय स्थानिक स्थितीनुसार केल्यास प्रश्नाची तीव्रता कमी होईल. सरासरीपेक्षा कमी पावसामुळे अनेक ठिकाणी गुरांसाठी चाच्याची टंचाई आहे. परिणामी, दुधाचा पुरवठाही विस्कलीत होऊ शकतो. त्यामुळे चारावाटप, जनावरां साठी चाराछावण्या अशाही उपाययोजनांचा विचार करून कृती करावी. कडाडणारा भाजीपाला, शेतमाल हा शेतकरी आणि ग्राहक या दोघांच्याही जिव्हाळ्याचा विषय आहे. परिस्थितीची तोशीस दोघांनाही लागते. त्यामुळे च पाण्याच्या प्रत्येक थेंबाचे काटेकोर नियोजन, औद्योगिक, शेती, पिण्यासाठी याबाबत पाण्याची उपलब्धता आणि गरज यांचा मेळ घालणे अशा किंतीतरी आघाड्यांवर प्रशासनाने समग्र आढावा घेऊन उपाययोजना कराव्यात. तरच दुष्काळ, पाणीटंचाईने होरपळणाच्या महाराष्ट्राला दिलासा मिळेल. दिवसेंदिवस दुष्काळाचे संकट गहिरे होत आहे. खेड्यापाड्याच्या घाशाची कोरड वाढत आहे, पाण्यावरून हमरीतुमरी सुरु आहे. निवडणुक कामात गुंतलेल्या प्रशासनाने आणि राज्यकर्त्यांनी आपापाने संतुले तज्ज्ञ झाले

तापमानवाढीमुळे अश्व महाम

સેવા કરો

लाकनता न्यूज नंटवक
जागतिक तापमानवाढीचे परिणाम सर्वच स्तरावर होत असतात. तापमानवाढीमुळे एका दशकाच्या आतच अन्वधान्याची महागाई दरवर्षी ३.२ टक्क्यांनी वाढत जाऊन अर्धव्यवस्थाना झळ बसू शकते, असा धोक्याचा इशारा एका ताज्या अभ्यासात देण्यात आला आहे. याचा फटका अर्थातच, श्रीमंत देशांपेक्षा दक्षिण गोलार्धातील गरीब देशांना अधिक बसू शकतो, असेही आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील या अभ्यासात नमूद करण्यात आले आहे. जर्मनीतील पोट्सडॅम इन्स्टिट्यूट फॉर क्लायमेट इम्पॅक्ट रिसर्च या संस्थेतील अभ्यासकांचा समावेश असलेल्या पथकाने सन २०३५मध्ये जगभरातील जे तापमान असेल त्याचा विचार करता, एकूण महागाई ०.३ ते १.२ टक्क्यांनी वाढू शकते, असे अंदाजाही वर्तवला आहे. तापमानवाढीमुळे वाढलेली महागाई विषुववृत्ताच्या जवळ असलेल्या देशांमध्ये संपूर्ण वर्षभर, तर ध्रुवांजवळील देशांमध्ये केवळ उन्हाळ्याच्या मोसमात नोंदवली जाऊ शकते. ‘कम्प्युनिकेशन्स अर्थ ॲड एन्ह्वार्यर्मेंट’ या विज्ञानपत्रिकेत प्रसिद्ध झालेल्या या अभ्यासानुसार, सन २०२२च्या उन्हाळ्यात युरोपात अन्वधान्याची महागाई ०.६७ टक्क्यांनी वाढली होती. २०३५मध्येतील अंदाजित तापमान लक्षात घेता हे प्रमाण ३० ते ५० टक्क्यांपर्यंत जाऊ शकते, असे यात नोंदवण्यात आले आहे.

या अभ्यासासाठी संशोधकांच्या पथकाने जगभरातील १२१ देशांचे सन १९९१ ते २०२० या कालावधीतील राष्ट्रीय ग्राहक किंमत निर्देशाक

(सीपीआय
विश्लेषण वे
२०३० ते २०५०
परिणाम हो
मांडला.आर्य

आणि हवामानाची माहिती यांचे
ले. हवामानाच्या मांडेलआधारे सन
०६० या कालावधीत महागांवर काय
शकतो, याचा अंदाज अभ्यासकांनी
का आणि दक्षिण अमेरिकेतील देशांना

याची मोठी झळ बसू शकते. मात्र आग्रे आशियातील देशांची तपशीलवार माहिती उपलब्ध नसल्याने तापमानवाढ आणि महागाईच्च परस्परसंबंधांचे विश्लेषण करणे शक्य झाले नाही असे अभ्यासकांनी नोंदवले. हरित गृह वायूंच

उत्सर्जनावर नियंत्रण मिळवण्यासाठीच्या
उपाययोजना आणि तंत्रज्ञानाचा वापर याआधारे
अर्थव्यवस्थेला असलेला हा धोका कमी करता
येऊ शकतो, ही बाब लक्षात घ्यायला हवी.
त्यानुसार पावले टाकल्यास दिलासा मिळू शेंकेल.

